

rapporten naar Stockholm gesmokkeld werden (rapporten van Oosterhuis' eigen groep 'Zwaantje', later ook van een viertal andere spionagegroepen) maar tevens exemplaren van illegale bladen, blanco persoonsbewijzen en rantsoenbonnen (die laatste kon men dan, meende de Jong, in Engeland namaken¹). Omgekeerd werden via de Zweedse Weg ook zaken naar Nederland gesmokkeld: exemplaren van het Londense *Vrij Nederland*, foto's van de koninklijke familie, hoeveelheden insuline en, in december '42, de zender/ontvanger 'Packard' die voor Deinum en Vader bestemd was. Ook Oosterhuis ontving een zender/ontvanger (als 'Wolseley' aangeduid) en toen die niet bleek te deugen, een tweede (de 'De Soto'). De groep-Oosterhuis bleef met de 'De Soto' werken, van de 'Wolseley' maakte zich omstreeks maart '43 het hoofd van de Radiodienst van de OD meester, Jan Thijssen, die naast de OD een eigen verzetsleiding wilde oprichten, de Raad van Verzet.

Met de Zweedse Weg, zo verhaalden wij verder in deel 7, liep het in juli '43 mis. Zeven maanden tevoren was F. J. M. Aben, kapitein van een op Zweden varende vrachtvaarder, door de Jong in zijn geheime werkzaamheden ingeschakeld. *MI-6* had hem toen geadviseerd, Aben niet in contact te brengen met Oosterhuis, maar de Jong had dat wèl gedaan en Aben had in mei '43 het geheim van de Zweedse Weg aan de 'SD' verraden. De 'SD' greep overigens pas enkele maanden later in, toen hij er via zijn *V-Mann* van der Waals achtergekomen was dat de 'Dienst-Wim' (de door Vandermeerssche en Stenger opgerichte groep) via Oosterhuis spionagerapporten naar Stockholm doorgaf. De leiding van de 'Dienst-Wim', de gezagvoerder die de Jong het meest geholpen had (kapitein H. Roossien), alsmede Oosterhuis en zijn naaste medewerkers werden in de tweede helft van juli gearresteerd, de 'De Soto' viel uit, de Zweedse Weg was versperd.

Uit het feit dat de Jong ondanks het advies van *MI-6* Aben met Oosterhuis in contact gebracht had, kan men al afleiden dat hij niet zonder eigenzinnigheid optrad. Trouwens, nadat hij in januari '43 een tweede bezoek gebracht had aan Londen (bezoek, waarbij hem het koninklijk besluit betreffende de oprichting van het Bureau Inlichtingen was getoond en afgesproken was dat hij voortaan *tegelijk* rapporteren zou aan het Bureau Inlichtingen en aan *MI-6*), had hem in maart ook Broekman aangeraden, Aben verre te houden van de groep-Oosterhuis. Niet dat de Jongs eigenzinnigheid onbegrijpelijk was! Hij had het gevoel dat hij in een periode waarin men in Londen maar weinig deed, op eigen initiatief een uiterst belangrijke verbinding met bezet

¹ Dat is, voorzover ons bekend, niet geschied, en terecht niet: voor de belangrijkste levensmiddelen werden in Nederland elke vier weken nieuwe bonkaarten uitgereikt.